

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **L. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 2/301, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného č. j. 4389/DS/2014, JID: 138281/2014/KUUK/Bre ze dne 2. října 2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 75 A 23/2014 - 74 ze dne 4. července 2016,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad Louny (dále též „městský úřad“) shledal žalobce vinným z dopravního přestupku. Stalo se tak rozhodnutím ze dne 30. května 2014, sp. zn. MULN/13051/1398/2013/OS-PD/DR, č. j. MULNCJ 42032/2014, podle něhož se žalobce dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2.500 Kč. Předmětného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 13. listopadu 2013 ve 13:10 hodin na silnici č. I/7, obchvat obce Sulec, řídil motorové vozidlo tov. zn. Mazda CX-5, r.z. X, na úseku, kde je dopravní značkou snížena maximální rychlost na 60

km/h, rychlostí 97 km/h (po započtení tolerance ± 3 km/h, 94 km/h), čímž překročil povolenou rychlost o 34 km/h. Žalobce se proti uvedenému rozhodnutí bránil odvoláním, které ovšem nikterak neodůvodnil; jeho odvolání zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v návěti.

[2] Žalobce podal proti odvolacímu rozhodnutí žalobu, v níž uvedl, že rozhodnutí městského úřadu je nepřezkoumatelné. Dle jeho názoru není místo, kde mělo k přestupku dojít, ve výroku dostatečně specifikováno, když z něj nelze ani dovodit, zda k přestupku došlo ve směru jízdy z obce Louny do obce Slaný či ve směru opačném. Dále není ani možné určit, jaké je v předmětném úseku komunikace dopravní značení, resp. jaká je v úseku nejvyšší povolená rychlost a kde probíhalo měření. Prvoinstanční orgán ani nikterak neprokázal, že by v daném případě byla na komunikaci osazena dopravní značka B20a omezující nejvyšší povolenou rychlost na 60 km/h. Protiprávní jednání proto nebylo dle názoru žalobce v důsledku absence místa skutku dostatečně prokázáno. V této souvislosti žalobce odkázal na judikaturu soudů, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2010, č. j. 4 As 28/2010 - 56, či ze dne 15. ledna 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73 (veškerá zde citovaná soudní rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[3] Krajský soud v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) zamítl žalobu rozsudkem označeným v návěti.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní v zásadě zopakoval své žalobní námitky shrnuté výše s tím, že krajský soud se s nimi přesvědčivě nevypořádal. Krajský soud označil výrok rozhodnutí za dostatečně určitý, jelikož kromě údaje „na silnici č. I/7, obchvat obce Sulec“ v něm bylo též uvedeno „v úseku, kde je dopravním značením povolená nejvyšší rychlost jízdy 60 km/h“. Podle stěžovatele nelze zaměňovat specifikaci místa samotného a tvrzení stran existence dopravního značení. Místo protiprávního jednání musí být specifikováno tak, aby bylo možné existenci dopravního značení přezkoumat (k tomu odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. září 2015, č. j. 2 As 111/2015 - 42 a ze dne 29. února 2016, č. j. 2 As 261/2015 - 41). V daném případě jde o úsek pozemní komunikace, kde je povoleno v různých částech jet rychlostí 60, ale také 80 nebo 90 km/h, přičemž stěžovatel existenci dopravního značení omezujícího rychlost na 60 km/h v místě měření popíral. Pokud nelze z výroku rozhodnutí identifikovat místo spáchání přestupku, je toto rozhodnutí nesrozumitelné a nezpůsobilé soudního přezkumu, neboť není zřejmé, zda a jak by měl soud doplňovat dokazování. Krajský soud přesto vedl dokazování k úpravě nejvyšší povolené rychlosti v daném úseku, a to písemnými dotazy na žalovaného, na Policii ČR a na Ředitelství silnic a dálnic. Dotazy soudu se ovšem týkaly směru jízdy z Loun do Prahy, přičemž z výroku rozhodnutí taková specifikace místa spáchání přestupku nevyplývá. Krajský soud v tomto směru neprovedl ani žádný důkaz, odkázal pouze úřední záznam policie, o němž však sám prohlásil, že není přípustným důkazním prostředkem, tudíž se jeho rozhodnutí jeví jako zmatečné. Navíc z úředního záznamu lze zjistit pouze umístění radaru, které je však zcela irelevantní, neboť k posouzení trestnosti jednání žalobce je podstatné, kde se v momentě měření nacházelo jeho vozidlo, nikoli radar (radar

pokračování

může měřit až na vzdálenost 400 m, úsek s rychlostí omezenou na 60 km/hod je dlouhý jen několik set metrů).

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti omezil jen na stručný návrh, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Jelikož vyjádření žalovaného nepřineslo žádné nové skutečnosti ani argumenty, nezasílal je Nejvyšší správní soud na vědomí stěžovateli k případné replice.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[7] Podle § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů platí, že *„výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání.“*

[8] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že výrok správního rozhodnutí je klíčovou částí rozhodnutí, na kterou musí být kladeny vysoké formální požadavky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. prosince 2009, č. j. 1 As 67/2009 - 64). Je to právě výroková část rozhodnutí, v níž jsou konstituována nebo deklarována práva a povinnosti účastníků řízení. Ve správních rozhodnutích vydaných v oblasti správního trestání musí být výrok formulován tak, aby z něho bylo zcela jednoznačně zřejmé, jakého správního deliktu (z hlediska skutku i jeho právní kvalifikace) se účastník řízení dopustil a jaká mu byla uložena sankce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. února 2005, č. j. 3 Ads 21/2004 - 55). V popisu skutku správní orgán vymezí ta jednání či skutkové okolnosti, které lze kvalifikovat (tj. podřadit) formálními znaky správního deliktu uvedeným v zákoně. Popis skutku musí obsahovat ty skutkové okolnosti, které jsou právně významné z hlediska naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty správního deliktu, který je předmětem řízení, tj. za nějž byla v dané věci uložena pokuta (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. ledna 2013, č. j. 5 As 138/2012 - 23).

[9] Náležitostmi výroku rozhodnutí v oblasti správního trestání se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 2 As 34/2006 - 73 ze dne 15. ledna 2008. Konstatoval, že vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o správním deliktu musí vždy spočívat ve specifikaci deliktu tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. V rozhodnutí trestního charakteru, kterým jsou i rozhodnutí o jiných správních deliktech, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen – to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Zjistí-li soud k námitce účastníka řízení existenci této vady, správní rozhodnutí z tohoto důvodu zruší. Smyslem a účelem požadavků na výrok rozhodnutí v oblasti správního trestání se

Nejvyšší správní soud podrobněji zabýval v rozsudku ze dne 10. prosince 2014 č. j. 9 As 80/2014-37, kde uvedl: „*Smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je to, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. V rozhodnutí, jímž se trestá za spáchaný přestupek, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkretizací údajů, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.*“

[10] Jak dále vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 11. března 2006, č. j. 4 As 270/2015 - 42 a ze dne 16. července 2015, č. j. 4 As 63/2015 - 52), není potřebné, aby bylo místo spáchání přestupku vymezeno na „metr přesně“, ale s ohledem na kontext dané věci postačí i obecnější vymezení místa, kde došlo ke spáchání přestupku. V rozsudku ze dne 28. května 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39 k tomu Nejvyšší správní soud uvedl: „*V každém individuálním případě je pak nutno posuzovat, zda je úsek komunikace popsán ve výroku rozhodnutí o přestupku společně s označením času a způsobu spáchání přestupku vymezen dostatečně konkrétně tak, aby nemohl být skutek zaměněn s jiným.*“

[11] Z tohoto pohledu posoudil Nejvyšší správní soud kasační stížnost a musel shodně s krajským soudem konstatovat, že popis skutku, kterého se měl stěžovatel dopustit, ve výroku napadeného správního rozhodnutí považuje za dostačující z hlediska výše vymezených cílů.

[12] Nejvyšší správní soud vyšel z toho, že stěžovatel se měl skutku dopustit na obchvatu obce Sulec, tedy na silnici ve volné krajině, kde je nouze o orientační body, které by bezprostředně souvisely s danou pozemní komunikací. Nelze zde např. vymezit předmětný úsek pozemní komunikace „od křižovatky ke křižovatce“, jak bývá zvykem v případech, že správní orgány řeší překročení nejvyšší povolené rychlosti ve větší obci. Je tedy zcela přirozené, že policie, která provádí měření vozidel projíždějících úsekem, kde je rychlost dopravním značením snížena na určitou hodnotu, využije ke specifikaci místa měření právě ono dopravní značení, nacházející se na začátku a konci měřeného úseku. Správní orgán pak takovouto specifikaci místa převezme ve správním řízení, přičemž Nejvyšší správní soud v takovém postupu neshledává nic závadného. Rozhodně nelze trvat na přesném určení místa, kde se vozidlo v okamžiku měření nacházelo, neboť vozidlo za dobu měření zpravidla urazí určitou vzdálenost. To, že bývají v současné době k dispozici GPS souřadnice bodu, kde bylo umístěno měřící zařízení, neznamená, že by byl správní orgán povinen je přebírat do svého rozhodnutí. Slovní specifikace skutku musí být nadále možná. Opačný názor dovedený *ad absurdum* by znamenal, že veškerá správní rozhodnutí o přestupku spočívajícím v překročení nejvyšší povolené rychlosti vydaná předtím, než začala být družicová data běžně dostupná, trpěla vadou spočívající v nedostatečné specifikaci místa spáchání deliktu. Nadto, jak poukazuje i stěžovatel, umístění měřícího zařízení se nemusí vždy krýt s místem, kde byla měřena vozidla. Ze všech těchto důvodů se jeví Nejvyššímu správnímu soudu přiměřené okolnostem daného případu, že správní orgán vymezil místo spáchání přestupku na základě podkladů zaslaných policií jako úsek pozemní komunikace, kde se měření rychlosti provádělo, tj. mezi značkami označujícími začátek a konec nejvyšší povolené rychlosti 60 km/hod. Podpůrně lze poukázat na výše

pokračování

citovaný rozsudek č. j. 9 As 291/2014 - 39, kde Nejvyššímu správnímu soudu postačovalo vymezení místa spáchání přestupku „na silnici č. I/15 v obci Chrámce“ (přičemž jde o skutkově podobný případ, jelikož tabule označující začátek a konec obce zároveň vymezují úsek, kde je snížena rychlost na 50 km/hod).

[13] Pokud jde o údaj o směru jízdy stěžovatelova vozidla, jeho uvedení ve výroku rozhodnutí by nepochybně bylo vhodné. S ohledem na skutkové okolnosti to však Nejvyšší správní soud neshledává nezbytným. Skutek je totiž charakterizován celým komplexem použitých údajů, jehož součástí je též doba spáchání přestupku, která ve výroku napadeného správního rozhodnutí uvedena je. Kombinace údaje o místě (úsek pozemní komunikace, kde se měření provádělo) a času spáchání přestupku poskytuje v daném případě dostatečnou záruku, že nebude (a to ani v budoucnu) zaměněn s jiným stěžovatelovým jednáním. Nelze přitom přehlížet, že v průběhu samotného správního řízení nebyl stěžovatel nijak zkrácen na právu na obhajobu, neboť směr jízdy jeho vozidla byl zřejmý z podkladů rozhodnutí shromážděných správními orgány, konkrétně z úředního záznamu policie (když nadto policisté stěžovatele po měření i zastavili a řešili s ním možnost uložení pokuty v blokovém řízení). Podklady rozhodnutí tedy nabízely stěžovateli zcela jednoznačnou identifikaci jednání, které je mu kladeno za vinu, a nic mu nebránilo, aby tomu přizpůsobil svou procesní obranu. Přesto stěžovatel ani v žalobě nenamítal nic víc, než že v daném místě není umístěno dopravní značení omezující rychlost na 60 km/hod. To však krajský soud dokazováním vyvrátil.

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že neobstojí poukaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 261/2015 - 41, který na projednávanou věc nedopadá. Je tomu tak proto, že v této věci nešlo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti na konkrétním místě území obce, kdy by přesné určení místa spáchání přestupku bylo určující pro závěr o spáchání přestupku. Nelze přijmout ani poukaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. září 2015, č. j. 2 As 111/2015 - 42. V tomto rozsudku se neřešila specifikace místa protiprávního jednání rychle jedoucího vozidla, nýbrž vozidla parkujícího. Jednalo se tedy o skutkově zcela odlišnou situaci.

[15] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že skutek, kterého se stěžovatel dopustil, je ve výroku napadeného správního rozhodnutí specifikován natolik určitě, že vylučuje záměnu s jiným jednáním stěžovatele. Výrok rozhodnutí poskytuje tudíž dostatečný podklad pro posouzení, zda nebyla dána překážka litispendence či překážka věci rozhodnuté a zda v budoucnu nehrozí dvojí postih stěžovatele pro týž skutek. Místo, kde se měl stěžovatel dopustit překročení nejvyšší povolené rychlosti, bylo s dostatečnou určitostí specifikováno již od počátku řízení (v úředním záznamu policie, později v odůvodnění obou správních rozhodnutí), a umožňovalo tak určit rozsah dokazování (později doplněný na základě žalobních námitek stěžovatele krajským soudem), tudíž nelze ani shledat, že by nebylo zajištěno právo stěžovatele na obhajobu. Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že i kdyby shledal, že správní orgány nespecifikovaly ve výroku svého rozhodnutí místo spáchání přestupku dostatečně určitě, obsah žaloby by ani tak neposkytoval krajskému osudu oporu pro zrušení napadeného správního rozhodnutí. Stěžovatel nijak nespecifikoval, jaký měla mít uvedená vada vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. např. s jakým jiným jeho jednáním by mohl být přestupek, za který byl potrestán, zaměněn.

[16] Ačkoliv tedy jistě bylo možno teoreticky specifikovat místo spáchání přestupku i přesněji (zejména pokud jde o směr jízdy stěžovatelova vozu), krajský soud zhodnotil věc správně. Z výše popsanych důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu